

Ministerstvo dopravy

SEMINÁŘ

"Jak chránit obce před kamiony"

Ing. Milan Dont, Ph.D.

Odbor pozemních komunikací

Problematika objíždění zpoplatněných komunikací

- Kvůli objíždění (?) placených dálnic a rychlostních silnic vzrůstá tlak na omezování vjezdu nákladních automobilů na silnice II a III. třídy.
- Vybrané silnice II. a III. třídy mohou být využívány jako tranzitní z různých důvodů
 - alternativa zpoplatněných komunikací
 - silnice s úsporou jízdní doby nebo délky trasy
 - komunikace obsluhující větší aglomerace

Základní právní rámec

- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále „zákon o PK“)
 - dle § 19 odst. 1 zákona o PK v mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených zákonem o PK, smí být pozemní komunikace užívány bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny => definice tzv. obecného užívání pozemní komunikace.
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o provozu na PK“)
 - na základě ustanovení § 77 je možné stanovení místní či přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích
 - silniční správní úřad zpravidla stanoví místní či přechodnou úpravu na pozemní komunikaci na základě žádosti správce či vlastníka pozemní komunikace nebo Policie ČR
 - obecně může silniční správní úřad reagovat na jakýkoli podnět

Rozdělení příslušnosti úřadů podle kategorie PK

- dálnice, rychlostní silnice
 - stanovení vydává: Ministerstvo dopravy
 - po písemném vyjádření: Ministerstva vnitra
- silnice I. třídy s výjimkou rychlostních silnic
 - stanovení vydává: krajský úřad
 - po písemném vyjádření: příslušného orgánu Policie ČR (Krajské ředitelství PČR)
- silnice II. a III. třídy a místní komunikace
 - stanovení vydává: úřad obce s rozšířenou působností
 - po písemném vyjádření: příslušného orgánu Policie ČR (Územní odbor KŘ PČR)

Aspekty místní úpravy provozu na PK

- Z § 77 zákona o provozu na PK nevyplývají žádné další podmínky, za kterých lze takto místní úpravu stanovit, kromě výše uvedeného písemného vyjádření orgánu policie, příp. MVČR.
- Toto písemné vyjádření nemusí být podle zákona o provozu na PK nutně souhlasné. Silniční správní úřad tedy může stanovit místní úpravu provozu i v případě nesouhlasného stanoviska.
- Místní úpravou se podle ustanovení § 61 zákona o silničním provozu rozumí úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními.
- Způsob upřesňuje ustanovení § 78 odst. 2 zákona o provozu na PK
 - dopravní značky se smějí užívat jen v takovém způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo **jiný důležitý veřejný zájem**.
 - umístění dopravních značek nemůže být samoučelné či dokonce šikanózní, musí být racionální a opodstatněné některým z výše uvedených legitimních důvodů; pokud takový důvod neexistuje, jedná se o dopravní značku umístěnou protizákonně

Příklad omezení nákladní dopravy v praxi

- Praha, Jižní spojka
 - rychlostní místní komunikace
 - určená dle zákona o PK pro rychlou dopravu a přístupnou pouze silničním motorovým vozidlům, jejichž nejvyšší povolená rychlost není nižší, než stanoví zvláštní předpis
 - slouží převážně místní dopravě na území obce.
 - úsek mezi Barrandovským mostem a napojením na Severojižní magistrálu u Spořilova
 - do září 2010 jako dočasná trasa pro tranzitní dopravu přes území hlavního města Prahy
 - funkci nemusí plnit od otevření jižní části Pražského okruhu a je na správcí komunikace, jaká opatření na této komunikaci přijme
 - Vzhledem k umístění této místní rychlostní komunikace v hustě obydlené rezidenční části obce lze najít důvody ochrany důležitého **veřejného zájmu**
 - např. o nutnost snížení emisní zátěže či hluku
 - vyloučení provozu těžkých nákladních vozidel, ke kterému došlo po dokončení jižní části Pražského okruhu, je tedy ospravedlnitelné

Zobecnění na problematiku objížďení PK

- Stanovení místní úpravy provozu na OK, kterou bude omezen vjezd vozidel určité tonáže na určené PK
 - účinný prostředek k omezování tranzitní dopravy místy, kam tato doprava z hlediska účelu příslušné komunikace dle zákona o PK nepatří
 - užití zákazové dopravní značky B13 (Zákaz vjezdu vozidel, jejichž okamžitá hmotnost přesahuje vyznačenou mez) v kombinaci s doplňkovou dopravní značkou E13 (Text – především např. Mimo dopravní obsluhy apod.)
 - umožní vyloučit tranzitní dopravu při současném zachování obsluhy území – to vše při dodržení zásady racionálního a opodstatněného dopravního značení
 - řidič nákladního vozidla prokáže zajištění dopravní obslužnosti v takových případech, kdy se provozovna společnosti / místo nakládky / místo vykládky bude nacházet uvnitř uzavřeného mnohoúhelníku tvořeného silnicemi I. tř. nebo dálnicemi nebo státní hranicí.
- Úplné a bezvýjimečné uzavření komunikací pro vozidla určité tonáže může vyvolat požadavek na vyznačení objížďných tras pro takováto vozidla.
 - nezachování možnosti průjezdu vozidel, která zajišťují dopravní obsluhu území,
 - vyznačení objížďných tras by nemělo být a priori vyžadováno
 - tranzitní doprava nemusí a ani by neměla tyto komunikace pro své cesty využívat
- Právní úprava obecného užívání pozemních komunikací nebrání stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích – zákon o PK ji vysloveně připouští

Zobecnění na problematiku objíždění PK

- Místní úprava provozu na pozemních komunikacích
 - je stanovována po předchozím písemném vyjádření příslušného orgánu policie (resp. Ministerstva vnitra)
 - je vydávána formou řádně odůvodněného opatření obecné povahy, ke kterému lze v souladu se správním řádem uplatnit připomínky či písemné námítky (popř. lze podle soudního řádu správního podat návrh na zahájení řízení o zrušení opatření obecné povahy).
 - je zajištěna ochrana před možnými excesy a zcela nahodilým a nedůvodným stanovením místní úpravy ze strany příslušných úřadů
- Dohled nad dodržováním místní nebo přechodné úpravy silničního provozu
 - mohou provádět
 - orgány Policie ČR
 - strážník obecní policie podle § 86 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění
 - jedná se o přestupky projednávané v blokovém řízení, spočívající ve vjezdu do míst, kde je to místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno.

Úprava právního rámce

- Využívání uvedeného nástroje v praxi není v ČR jednotné
- Ministerstvo dopravy proto připravuje změnu zákona o PK
 - silnice II. a III. třídy nejsou určeny pro vedení tranzitní dopravy
 - tuto úlohu mají plnit dálnice, rychlostní silnice a silnice I. třídy
- Návrh úpravy zákona o PK (aktuálně probíhá VPŘ)
 - Na silnici II. a III. třídy lze zakázat nebo omezit vjezd nákladních vozidel, jejichž největší povolená hmotnost činí 12 tun a více, pokud užití této silnice není nezbytné pro dosažení místa nakládky, vykládky, údržby nebo opravy vozidla nebo sídlo nebo provozovna. Zakaz nebo omezení vjezdu nákladních vozidel se provádí stanovením místní úpravy podle zvláštního předpisu.

Ministerstvo dopravy

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST.

Ing. Milan Dont
Odbor pozemních komunikací

tel.: 225 131 258
e-mail: milan.dont@mdcr.cz
web: www.mdcrcz